

Etelä-Suomen aluehallintovirasto
ymparistolupa.etela@avi.fi

Asia: Lausunto Loviisan Satama Oy:n selventämispyyntöä
Viite: Lausuntopyyntö 21.3.2024 / ESAVI/10438/2024

Loviisan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto:

Loviisan Satama Oy on pyytänyt AVI:lta lausumaa ympäristölupapäätöksen 89/2022 määräyksen K2 selventämiseksi niin, että määräys ei koskisi satamassa kuljetuslogistiikan edellyttämän lyhyen ajan varastoitavia ja sataman läpi ilman muuta kuin logistista käsittelyä kulkevia SRF- ja RDF-paaleja (ns. kierrätyspolttoainepaalien suoratoimitus). Selventämispyyntöä ei täysin yksiselitteisesti käy ilmi missä kulkee pitkäaikaisen ja lyhytaikaisen varastoinnin raja.

Loviisan ympäristönsuojeluyksikölle on kevästä 2023 alkaen tullut asukkaiden ilmoituksia paaleihin liittyvästä hajuongelmasta. Hajuongelmaa (ja roskaantumista) on syntynyt sekä paalien varastoinnista, käsittelystä että kuljetuksista. Osa paaleista on ollut rikki jo saapuessaan satamaan, ja niistä on tämän kautta aiheutunut hajuongelmaa myös lyhytaikaisessa varastoinnissa.

Sataman ympäristölupaan ei tällä hetkellä sisälly hajuhaitan torjumista koskevia määräyksiä eikä lupaharkinnassa ole arvioitu voiko toiminnasta aiheutua kohtuutonta räsitystä hajun muodossa. Kun myös paalien logistinen kauttakulku todennäköisesti aiheuttaa asutukselle hajuhaittaa, olisi lupaan ehdottomasti sisällytettävä hajun torjumista koskeva määräys, joka koskisi kaikkea SRF- RDF-paaleihin liittyvää toimintaa. Jos paalien kauttakulku sataman läpi olisi määrältään rajoittamaton, on teoriassa mahdollista se, että paalien lastaamisesta ja lyhytaikaisestakin varastoinnista syntyvä hajuhaitta asutukselle olisi jatkuva.

Sataman ympäristölupa koskee koko satamatoimintaa. Loviisan Satama Oy on lupahakemuksessaan todennut, että hajuhaittaa ei paaleista synny, eikä täten ole esittänyt keinoja hajuhaittojen estämiseksi. Vaikka hajuhaittaa on esiintynyt, ei AVI:lle esitettyyn selventämispyyntöön sisälly mainintaa hajuhaitasta.

HE 214/2023 mukaan ”lisätään [ympäristönsuojelu]lakiin mahdollisuus yksinkertaiseen menettelyyn tilanteissa, joissa on **kysymys lähinnä luvan teknisestä muuttamisesta**. Tällöin lupaviranomainen antaa lausuman luvan ajantasaisuudesta varsinaisesti muuttamatta lupaa.”

Lausumalla ei voi YSL 92 §:n nojalla muuttaa lupaa niin, että sillä olisi vaikutusta kenenkään etuun tai että se aiheuttaisi ympäristön pilaantumista. Toisin sanoen, valitusperustetta ei menettelyssä saa syntyä. Tämä rajaa sitä, mitä lausumalla voidaan muuttaa. Jos muutos ei tosiasiaassa ole pelkästään ”selventävä”, kuten pykälässä edellytetään, niin kyse on luvan muuttamisesta, johon on oltava myös muutoksenhakuoikeus.

Koska hajun torjuntaa koskeva määräys mitä ilmeisimmin on tarpeen ja koska lausumalla ei käsityksemme mukaan voida lisätä ympäristölupaan uusia määräyksiä, lausuma ei tässä tapauksessa ei ole soveltuva menettelytapa. Loviisan Satama Oy:n tulee hakea uutta ympäristölupaa / luvan muuttamista.

Menettelyssä on otettava myös huomioon se, että ko. ympäristölupa ei ole lainvoimainen (mutta aloittamisoikeus on myönnetty), kuten ei ole sitä koskeva Vaasan hallinto-oikeuden päätöskään. Ympäristönsuojelulaissa tai sen esitöistä ei ilmene, voiko selventävän lausuman tällaisessa tapauksessa tehdä vai ei. Olisi kuitenkin kyseenalaista, että rinnakkain voisi kulkea kaksi eri menettelyä (= lausuma ja hallinto-oikeuden käsittely), joista toiminnanharjoittaja voisi ”valita” itselleen paremman lopputuloksen. Tästä johtuen juridisesti selkeintä on odottaa korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisua asiassa ja tämän jälkeen edetä luvan muuttamisen kautta. Siihen asti on toimittava YSL 199 §:n aloittamisoikeuden turvin.

Lausunnon ovat valmistelleet ympäristöpäällikkö Heidi Lyytikäinen ja ympäristönsuojelutarkastaja Maud Östman

Loviisassa 28.3.2024,

Tämä lausunto on allekirjoitettu järjestelmässä 28.3.2024 klo 14.55 / Detta utlåtande är undertecknat i systemet 28.3.2024 kl. 14.55

Heidi Lyytikäinen
ympäristöpäällikkö

Jakelu: Etelä-Suomen aluehallintovirasto, sähköisesti
Loviisa kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta